

- Mvua za Wastani hadi Juu ya Wastani zinatarajiwa katika maeneo mengi ya pwani ya kaskazini pamoja na baadhi ya maeneo ya magharibi mwa ukanda wa Ziwa Viktoria (mikoa ya Kagera na Geita) pamoja na kaskazini mwa mkoa wa Kigoma wakati mvua za wastani hadi chini ya wastani zinatarajiwa katika maeneo ya nyanda za juu kaskazini mashariki na baadhi ya maeneo ya ukanda wa Ziwa Viktoria (mikoa ya Mwanza, Shinyanga, Mara na Simiyu).
- Mvua za Masika zinatarajiwa kuanza wiki ya nne ya mwezi Februari na ya kwanza ya mwezi Machi, 2026 katika maeneo ya kanda ya Ziwa Victoria, wiki ya kwanza na ya pili ya mwezi Machi katika maeneo ya pwani ya kaskazini na wiki ya pili na ya tatu ya mwezi Machi, 2026 katika maeneo ya nyanda za juu kaskazini mashariki. Mvua zinatarajiwa kuisha wiki ya nne ya mwezi Mei na wiki ya kwanza ya mwezi Juni 2026 katika maeneo mengi yanayopata misimu miwili ya mvua kwa mwaka.
- Vipindi vya unyevu wa kuzidi kiasi pamoja na mafuriko vinaweza kujitokeza na kuathiri ukuaji wa mazao katika baadhi ya maeneo, hususan yanayotarajiwa kupata mvua za wastani hadi juu ya wastani.

MIFUMO YA HALI YA HEWA KWA KIPINDI CHA MSIMU WA MVUA CHA MACHI HADI MEI, 2026

Katika kipindi cha Masika, Joto la bahari katika eneo la mashariki mwa Bahari ya Hindi (Pwani ya Indonesia) linatarajiwa kuwa juu ya wastani, wakati katika eneo la magharibi mwa Bahari ya Hindi (pwani ya Afrika Mashariki) linatarajiwa kuwa la wastani. Hali hii inatarajiwa kupunguza upepo wenye unyevunyevu kuvuma kuelekea katika maeneo ya pwani mwa nchi yetu na maeneo ya jirani. Aidha, Joto la bahari katika eneo la Tropiki ya kati ya Bahari ya Pasifiki linatarajiwa kuwa la wastani hadi Juu ya Wastani. Hali hii inatarajiwa kuwa na mchango hafifu katika kuimarisha mifumo isababishayo mvua hapa nchini. Kwa upande mwingine, upepo wa magharibi katika maeneo ya mashariki mwa Congo unatarajia kupungua nguvu hususan katika kipindi cha mwishoni mwa msimu. Hali hii inatarajiwa kuimarisha upepo wenye unyevunyevu kuvuma kuelekea katika maeneo ya magharibi mwa ukanda wa Ziwa Victoria na hivyo kuimarisha mifumo isababishayo mvua katika maeneo hayo.

MWELEKEO WA MVUA ZA MASIKA MWEZI MACHI HADI MEI, 2026

Msimu wa mvua za Masika ni mahususi kwa maeneo ya nyanda za juu kaskazini mashariki (mikoa ya Arusha, Manyara na Kilimanjaro), pwani ya kaskazini (kaskazini mwa mkoa wa Morogoro, mkoa wa Pwani (ikijumuisha visiwa vya Mafia), Dar es Salaam, Tanga pamoja na visiwa vya Unguja na Pemba), ukanda wa Ziwa Victoria (mikoa ya Kagera, Geita, Mwanza, Shinyanga, Simiyu na Mara) pamoja na kaskazini mwa mkoa wa Kigoma. Kutokana na mifumo ya hali ya hewa inayotarajiwa katika kipindi cha

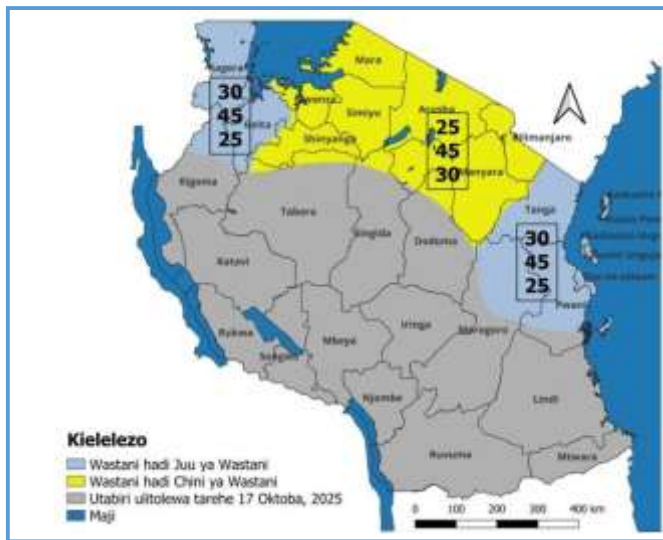
Masika (kama inavyoelezwa katika kielelezo), mvua za wastani hadi Juu ya wastani zinatarajiwa katika maeneo mengi ya pwani ya kaskazini pamoja na baadhi ya maeneo ya magharibi mwa ukanda wa Ziwa Viktoria (mikoa ya Kagera, Geita na kaskazini mwa mkoa wa Kigoma). Aidha, mvua za wastani hadi chini ya wastani zinatarajiwa katika maeneo mengi ya nyanda za juu kaskazini mashariki pamoja na baadhi ya maeneo ya ukanda wa Ziwa Viktoria (mikoa ya Mwanza, Shinyanga, Mara na Simiyu). Ongezeko la mvua linatarajiwa mwezi Aprili, 2026. Maelezo ya kina juu ya mwelekeo wa mvua za msimu wa Masika, 2026 ni kama ifuatavyo:

Kanda ya Ziwa Victoria (mikoa ya Kagera, Geita, Mwanza, Shinyanga, Simiyu na Mara) pamoja na kaskazini mwa mkoa wa Kigoma (wilaya za Kakonko na Kibondo): Mvua zinatarajiwa kuwa za wastani hadi Juu ya wastani katika baadhi ya maeneo ya magharibi mwa ukanda wa Ziwa Victoria (mikoa ya Kagera, Geita) pamoja na kaskazini mwa mkoa wa Kigoma. Aidha, mvua za wastani hadi chini ya wastani zinatarajiwa katika maeneo ya mikoa ya Mwanza, Shinyanga, Mara na Simiyu. Mvua zinatarajiwa kuanza wiki ya nne ya mwezi Februari na wiki ya kwanza ya mwezi Machi na kuisha wiki ya tatu na ya nne ya mwezi Mei, 2026.

Ukanda wa Pwani ya Kaskazini (kaskazini mwa Mkoa wa Morogoro, Pwani (ikijumuisha kisiwa cha Mafia), Dar es Salaam, Tanga pamoja na visiwa vya Unguja na Pemba): Mvua zinatarajiwa kuwa za wastani hadi Juu ya wastani katika maeneo mengi ya ukanda wa pwani ya kaskazini. Mvua hizo zinatarajiwa kuanza wiki ya kwanza na ya pili ya mwezi Machi na kuisha wiki ya nne ya mwezi Mei na wiki ya kwanza ya mwezi Juni, 2026.

Nyanda za Juu Kaskazini Mashariki (Mikoa ya Arusha, Manyara na Kilimanjaro): Mvua katika maeneo haya zinatarajiwa kuwa za

wastani hadi chini ya wastani na zinatarajiwa kuanza wiki ya pili na ya tatu ya mwezi Machi na kuisha wiki ya nne ya mwezi Mei, 2026.

Kielelezo: Mwelekeo wa mvua za Masika (Machi hadi Mei, 2026)

Angalizo 1: Izingatiwe kuwa matukio ya vipindi vya mvua kubwa yanaweza kujitokeza hata katika maeneo yanayotarajiwa kupata mvua za chini ya wastani.

ATHARI NA USHAURI

Kilimo, mifugo, uvuvi na wanyamapori

Vipindi vya unyevu unyevu mwingi pamoja na mafuriko vinaweza kutokea katika maeneo yanayotarajiwa kupata mvua za wastani hadi juu ya wastani, hali ambayo inaweza kuathiri ukuaji wa mazao. Hali hii inaweza sababisha upotevu wa virutubisho muhimu kwenye udongo na kuchochea ongezeko la wadudu waharibifu kama panya na mchwa, pamoja na magonjwa ya mimea yanayohusiana na unyevu mkubwa kama ukungu. Mazao yanayoweza kuathirika zaidi ni pamoja na ndizi, mahindi, maharage, mihogo na mpunga. Kwa upande mwingine, maeneo yanayotarajiwa kupata mvua chache yanaweza kukabiliwa na ukame, hali itakayodumaza ukuaji wa mimea na kupunguza mavuno, hasa kwa mazao yanayotegemea mvua. Wakulima wanapaswa kuandaa mashamba mapema, kupanda kwa wakati, kupalilia na kutumia pembejeo sahihi kulingana na hali ya unyevu wa udongo. Inashauriwa pia kutumia mbinu za kuzuia maji kusimama mashambani, kudhibiti mmomonyoko wa udongo na kulinda rutuba dhidi ya athari za mafuriko. Katika maeneo yenye uhaba wa mvua, uhifadhi wa maji shambani ni muhimu. Aidha, ni vyema kuimarisha miundombinu ya kilimo na kudhibiti wadudu na magonjwa mapema ili kupunguza hasara. Matumizi ya

teknolojia za kuvuna maji ya mvua yanashauriwa ili kusaidia umwagiliaji wakati wa ukame. Wakulima wanapaswa kushirikiana na maafisa ugani kupata taarifa sahihi za utabiri wa hali ya hewa wa maeneo yao ili kuchagua mazao, mbegu na pembejeo zinazofaa. Pia, ufuatiliaji wa utabiri wa kila siku na wa siku kumi utasaidia kupanga na kutekeleza shughuli za kilimo kwa ufanisi.

Katika maeneo yanayotarajiwa kupata mvua za wastani hadi chini ya wastani upungufu wa maji unaweza kujitokeza na hivyo unaweza kuathiri upatikanaji wa maji na malisho ya mifugo na kusababisha migogoro kati ya wafugaji na watumiaji wengine wa ardhi. Vilevile, katika maeneo yanayotarajiwa kupata mvua za wastani hadi Juu ya wastani, wafugaji na wavuvi wanatarajiwa kunufaika na upatikanaji wa malisho, maji na chakula cha samaki. Aidha, kilimo cha mwani kinaweza kuathirika kutokana na upungufu wa chumvi chumvi baharini. Hata hivyo, milipuko ya magonjwa ya mifugo kama vile homa ya bonde la ufa, kuongezeka kwa magonjwa yaenezwayo na kupe, changamoto ya kuongezeka kwa minyoo na kuzaliana kwa wadudu/wanyama kunaweza kujitokeza. Wafugaji wanashauriwa kuweka mipango mizuri ya matumizi na uhifadhi wa maji na vyakula vya mifugo. Aidha, Wafugaji na Wavuvi wanashauriwa kutumia taarifa za utabiri wa hali ya hewa na kuzingatia ushauri unaotolewa na maafisa Ugani ili kupunguza athari zinazoweza kujitokeza na kuendelea kunufaika na hali ya hewa inayotarajiwa wakati wa msimu. Mvua za wastani hadi chini ya wastani zinazotarajiwa zinaweza kusababisha uhaba wa malisho na maji kwa wanyamapori katika mbuga na mapori ya akiba na hivyo kuchochea migogoro kati ya wanyamapori na jamii inayowazunguka. Hata hivyo, mvua nyingi zinaweza kusababisha kutuama na kusambaa kwa maji na kusababisha kuhama kwa wanyamapori, hasa katika maeneo yanayotarajiwa kupata mvua za wastani hadi juu ya wastani. Hali hii inaweza kusababisha maambukizi ya magonjwa kutoka kwa wanyamapori kwenda kwa wanyama wanaofugwa kutokana na wanyamapori kuingia katika maeneo ya jamii yanayozunguka hifadhi na mapori ya akiba. Pia, hali hii inaweza kusababisha hatari kwa binadamu na wanyama wanaofugwa kutokana na kushambuliwa na wanyama pori. Mamlaka husika zinashauriwa kuboresha miundombinu mbalimbali katika mbuga na mapori ya akiba na kujenga uelewa kwa jamii ili kuchukua hatua stahiki kutokana na athari zinazoweza kujitokeza.

Angalizo 2: Mwelekeo wa mvua ulitolewa umezingatia zaidi kipindi cha msimu (miezi mitatu) na hali ya mvua katika maeneo makubwa. Hivyo, viashiria vinavyochangia mwenendo wa mifumo ya mvua na mabadiliko ya muda mfupi katika maeneo madogo utazingatiwa katika uchambuzi wa utabiri wa muda wa kati na mfupi. Watumiaji wa taarifa hii wanashauriwa kufuatilia taarifa za utabiri wa saa 24, siku 10, mwezi na tahadhari kama zinavyotolewa na Mamlaka ya Hali ya Hewa Tanzania (TMA).